

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران مرکزی

دانشکده مدیریت - گروه مدیریت صنعتی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش: «مالی»

عنوان:

طراحی سیستم محاسبه قیمت تمام شده به روش TDABC در بخش خدمات

بانکی بانک تجارت

استاد راهنما:

دکتر مهرزاد مینویی

اساتید مشاور:

دکتر حسن مهرمنش - دکتر کریم بیات

پژوهشگر:

محسن جلالی

تابستان ۱۳۹۲

تقدیم به

پدر و مادرم؛

که از نگاهشان صلابت،

از رفتارشان محبت،

و از صبرشان ایستادگی را آموختم...

و برادرم؛

که وجودش مایه ی دلگرمی من است...

و آنانکه اندیشیدن را به من آموختند.

تقدیر و تشکر

بر خود لازم می دانم از تمامی افرادی که در امر انجام این تحقیق، از کمک ها و مشاوره های آن ها استفاده نموده ام، تشکر نمایم. ابتدا از پدر و مادر عزیزم که شرایطی را برای من ایجاد کردند که بتوانم تحصیل کنم و زحمات مرا به دوش کشیدند کمال تشکر و سپاس گذاری را دارم.

انجام هر امر تحقیقی بدون مشاوره و کمک گرفتن از اساتید گرامی امکان پذیر نیست. از راهنمایی های آقای دکتر مینویی، آقای دکتر مهرمنش و بالاخص آقای دکتر بیات کمال تشکر را دارم.

همچنین صمیمانه از همکاری و راهنمایی های همه ی دوستان گرامی در انجام این تحقیق تشکر و قدردانی می کنم، در همین راستا بیش از همه، مدیون دوستان گرامی آقایان حسن گودرزی، مهندس حمیدرضا بیات و مهندس احسان علیشاهی هستم، از لطف این عزیزان سپاس گذارم.

بسمه تعالی

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب محسن جلالی دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مدیریت صنعتی با شماره دانشجویی ۸۹۰۶۲۸۸۰۳۰۰ اعلام می نمایم که کلیه مطالب مندرج در این پایان نامه با عنوان :
" طراحی سیستم محاسبه قیمت تمام شده به روش TDABC در بخش خدمات بانکی بانک تجارت " حاصل کار پژوهشی خود بوده و چنانچه دستاوردهای پژوهشی دیگران را مورد استفاده قرار داده باشم .طبق ضوابط و رویه های جاری ، آنرا ارجاع داده و در فهرست منابع و ماخذ ذکر نموده ام . علاوه بر آن تاکید می نماید که این پایان نامه قبلاً برای احراز هیچ مدرک هم سطح ، پایین تر یا بالاتر ارائه نشده و چنانچه در هر زمان خلاف آن ثابت شود ، بدینوسیله متعهد می شوم ، در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام توسط دانشگاه ، بدون کوچکترین اعتراض آنرا بپذیرم .

تاریخ و امضاء

بسمه تعالی

در تاریخ :

دانشجوی کارشناسی ارشد آقای محسن جلالی از پایان نامه خود دفاع نموده و

با نمره بحرروف با درجه مورد تصویب

قرار گرفت .

امضاء استاد راهنما

فهرست مطالب

فصل اول	۱
مقدمه	۲
۱-۱ تعریف مسئله	۳
۲-۱ بیان اهمیت و ضرورت انجام تحقیق	۳
۳-۱ بیان اهداف تحقیق	۵
۴-۱ پرسش های تحقیق	۵
۵-۱ قلمرو تحقیق	۵
۱-۵-۱-۱ قلمرو زمانی	۵
۲-۵-۱-۲ قلمرو مکانی	۶
۳-۵-۱-۳ قلمرو موضوعی	۶
۶-۱ روش تحقیق و ابزار گردآوری داده ها	۶
۷-۱ سازماندهی فصول	۶
۸-۱ تعریف اصطلاحات تحقیق	۷
فصل دوم	۹
مقدمه	۱۰
۱-۲ حسابداری و اهداف آن	۱۱
۱-۱-۲-۱ اهداف حسابداری	۱۱
۲-۱-۲-۲ حسابداری مالی، حسابداری صنعتی و حسابداری مدیریت	۱۱
۲-۲ هزینه	۱۳
۱-۲-۲-۱ مدیریت هزینه و سیستم حسابداری	۱۵
۲-۲-۲-۲ مثلث بقا	۱۷
۲-۳ هزینه یابی	۱۹
۱-۳-۲-۱ هزینه یابی واقعی	۲۱

- ۲۱ ۲-۳-۲- هزینه یابی نرمال
- ۲۱ ۳-۳-۲- هزینه یابی استاندارد
- ۲۱ ۴-۳-۲- هزینه یابی جذبی (کامل)
- ۲۲ ۵-۳-۲- هزینه یابی متغیر
- ۲۲ ۶-۳-۲- هزینه یابی یکنواخت
- ۲۲ ۷-۳-۲- هزینه یابی گسسته
- ۲۲ ۸-۳-۲- هزینه یابی سفارش کار
- ۲۳ ۹-۳-۲- هزینه یابی مرحله ای
- ۲۳ ۱۰-۳-۲- هزینه یابی هدف (TC)
- ۲۳ ۱۱-۳-۲- هزینه یابی بر مبنای فعالیت (ABC):
- ۲۳ ۱۲-۳-۲- هزینه یابی بر مبنای فعالیت زمان گرا (TDABC):
- ۲۴ ۴-۲- هزینه یابی سفارش کار
- ۲۵ ۵-۲- هزینه یابی مرحله ای
- ۲۵ ۶-۲- هزینه یابی بر مبنای هدف (TC)
- ۲۶ ۱-۶-۲- اصول هزینه یابی بر مبنای هدف:
- ۲۸ ۲-۶-۲- مراحل اجرای هزینه یابی هدف:
- ۲۹ ۳-۶-۲- مزایای هزینه یابی هدف:
- ۲۹ ۴-۶-۲- مشکلات هزینه یابی بر مبنای هدف در ایران:
- ۳۰ ۲-۷- هزینه یابی بر مبنای فعالیت (ABC) :
- ۳۳ ۱-۷-۲- ارتباط بین اجرای ABC و عملکرد مالی سازمان:
- ۳۳ ۲-۷-۲- ارتباط بین اجرای ABC و چرخه عمر سازمان:
- ۳۴ ۳-۷-۲- مکانیزم عملکرد سیستم ABC
- ۳۵ ۴-۷-۲- مراحل اجرایی ABC :
- ۳۶ ۱-۴-۷-۲- شناسایی فعالیت های مصرف کننده منابع و تخصیص هزینه ها به آن ها

- ۳۸.....۲-۷-۴-۲- محرک های هزینه:.....
- ۳۹.....۲-۷-۴-۳- محاسبه نرخ هزینه هر فعالیت:.....
- ۳۹.....۲-۷-۴-۴- ردیابی هزینه ها به محصولات.....
- ۴۰.....۲-۷-۵- تفاوت های هزینه یابی بر مبنای فعالیت (ABC) با روش هزینه یابی سنتی:.....
- ۴۰.....۲-۷-۵-۱- اختلافات حجم محصول.....
- ۴۱.....۲-۷-۵-۲- اختلافات محصول.....
- ۴۲.....۲-۷-۶- مزایای هزینه یابی بر مبنای فعالیت (ABC):.....
- ۴۴.....۲-۷-۷- محدودیت های اجرایی سیستم ABC:.....
- ۴۵.....۲-۷-۸- معایب سیستم ABC:.....
- ۴۷.....۲-۸-۸- هزینه یابی بر مبنای فعالیت زمان گرا (TDABC):.....
- ۴۹.....۲-۸-۱- زمان، فاکتور مهم در TDABC:.....
- ۵۰.....۲-۸-۱-۱- تخمین و برآورد میزان مصرف زمان:.....
- ۵۱.....۲-۸-۱-۲- معادلات زمانی:.....
- ۵۴.....۲-۸-۲- نرخ های هزینه ظرفیت:.....
- ۵۵.....۲-۸-۲-۱- برآورد هزینه ظرفیت تأمین شده یک دپارتمان.....
- ۵۶.....۲-۸-۲-۲- برآورد ظرفیت عملی:.....
- ۵۷.....۲-۸-۳- مراحل اجرایی سیستم هزینه یابی TDABC:.....
- ۶۰.....۲-۸-۴- به روز رسانی مدل TDABC:.....
- ۶۱.....۲-۸-۵- مزایای سیستم هزینه یابی TDABC:.....
- ۶۳.....۲-۸-۶- معایب سیستم هزینه یابی بر مبنای فعالیت زمان گرا (TDABC):.....
- ۶۴.....۲-۸-۷- مقایسه روش متداول ABC و روش TDABC:.....
- ۶۶.....۲-۸-۹- هزینه یابی در بانک ها.....
- ۷۰.....۲-۹-۱- نمونه هایی از مطالعات موردی انجام شده در بانک ها:.....
- ۷۰.....۲-۹-۱-۱- بررسی سودآوری حساب های قرض الحسنه.....

- ۷۱ تحقیقات آقای حلمی ۲-۱-۹-۲
- ۷۲ هزینه یابی بر مبنای فعالیت در بانک های انگلستان ۳-۱-۹-۲
- ۷۲ هزینه ی سپرده ها در بانک رفاه ۴-۱-۹-۲
- ۷۳ هزینه یابی بر مبنای فعالیت در بانک مهر ۵-۱-۹-۲
- ۷۴ خلاصه ای از یافته های موردکاوی روش TDABC ۱۰-۲
- ۷۴ شرکت لبنی کمپس ۱-۱۰-۲
- ۷۶ شرکت پخش ساناک ۲-۱۰-۲
- ۷۷ شرکت ساناک و تغییر سیستم هزینه یابی ۳-۱۰-۲
- ۷۸ اجرای مدل TDABC در بیمارستان ۴-۱۰-۲
- ۷۸ اجرای مدل TDABC در هتل ۵-۱۰-۲
- ۷۹ تحقیقات آقای برگمن ۶-۱۰-۲
- ۷۹ کاربرد TDABC در کتابخانه ۷-۱۰-۲
- ۸۰ اجرای TDABC در شرکت تولیدی لوازم الکترونیکی ۸-۱۰-۲
- ۸۱ اجرای TDABC در شرکت صنعتی پاسارگاد ۹-۱۰-۲
- ۸۲ شرکت کمپتون فایننشیال ۱۰-۱۰-۲
- ۸۲ شرکت سیتی گروپ ۱۱-۱۰-۲
- ۸۳ اجرای سیستم TDABC در سازمان های کوچک ۱۲-۱۰-۲
- ۸۴ اجرای TDABC در بخش امانات بین کتابخانه ای ۱۳-۱۰-۲
- ۸۶ TDABC در هند ۱۴-۱۰-۲
- ۸۶ تاریخچه ی بانک داری در ایران ۱۱-۲
- ۸۸ اولین بانک ایرانی ۱-۱۱-۲
- ۸۹ عصر بانکداری ملی در ایران ۲-۱۱-۲
- ۹۰ پیروزی انقلاب و قانون ملی شدن بانک ها ۳-۱۱-۲
- ۹۱ تاسیس بانک تجارت ۴-۱۱-۲

۹۳	فصل سوم
۹۴	مقدمه:
۹۴	۱-۳ بیان مسئله تحقیق:
۹۵	۲-۳ روش تحقیق:
۹۶	۳-۳ روش گردآوری داده ها:
۹۷	۴-۳ قلمرو تحقیق:
۹۷	۳-۴-۱- قلمرو زمانی:
۹۸	۳-۴-۲- قلمرو مکانی:
۹۸	۳-۴-۳- قلمرو موضوعی:
۹۸	۳-۵ روش های تجزیه و تحلیل اطلاعات
۹۸	۳-۵-۱- معرفی فعالیت های اصلی و فعالیت های وابسته به آن ها
۹۹	۳-۵-۲- تعیین خدمات و تعیین فعالیت های مرتبط با آن ها
۹۹	۳-۵-۳- تعیین زمان تقریبی انجام هر یک از فعالیت ها
۱۰۰	۳-۵-۴- محاسبه ظرفیت نظری و عملی
۱۰۰	۳-۵-۵- تعریف منابع و هزینه های نمونه ی مورد بررسی
۱۰۰	۳-۵-۶- محاسبه نرخ هزینه ظرفیت
۱۰۱	۳-۵-۷- تعداد تکرار فعالیت ها
۱۰۱	۳-۵-۸- تشکیل معادلات زمانی برای هر فعالیت اصلی و هر خدمت
۱۰۲	۳-۵-۹- محاسبه قیمت تمام شده هر خدمت
۱۰۳	فصل چهارم
۱۰۴	مقدمه
۱۰۴	۱-۴ معرفی نمونه مورد مطالعه
۱۰۵	۲-۴ اجرای مدل پیشنهادی در نمونه مورد مطالعه
۱۰۵	۴-۲-۱- مرحله اول: معرفی فعالیت های اصلی و فعالیت های وابسته به آن ها

- ۱۰۵ ۴-۲-۱-۱- فعالیت های اصلی خدمات بانکی
- ۱۰۷ ۴-۲-۱-۱-۱- انجام تراکنش های الکترونیکی مالی و غیر مالی
- ۱۰۷ ۴-۲-۱-۱-۲- کنترل و رفع مغایرت های تراکنش های الکترونیکی مالی و غیر مالی
- ۱۰۹ ۴-۲-۱-۱-۳- انجام امور حوالات بین بانکی
- ۱۱۰ ۴-۲-۱-۱-۴- انجام امور چک های بانکی و بروات ریالی
- ۱۱۲ ۴-۲-۱-۱-۵- انجام امور سیستم های تلفن بانک و موبایل بانک
- ۱۱۳ ۴-۲-۲- مرحله دوم: تعیین خدمات و تعیین فعالیت های مرتبط با آن ها
- ۱۱۵ ۴-۲-۲-۱- فعالیت های مربوط به خدمت موبایل بانک
- ۱۱۶ ۴-۲-۲-۲- فعالیت های مرتبط با خدمت تلفن بانک
- ۱۱۷ ۴-۲-۲-۳- فعالیت های مرتبط با خدمت «تجارت کارت»
- ۱۱۷ ۴-۲-۲-۴- فعالیت های مرتبط با خدمت «شتاب»
- ۱۱۹ ۴-۲-۲-۵- فعالیت های مرتبط با خدمت «چک رمزدار»
- ۱۲۰ ۴-۲-۲-۶- فعالیت های مرتبط با خدمت «حوالات»
- ۱۲۰ ۴-۲-۲-۷- فعالیت های مرتبط با خدمت «بروات»
- ۱۲۰ ۴-۲-۲-۸- فعالیت های مرتبط با خدمت «چک سحر»
- ۱۲۱ ۴-۲-۲-۹- فعالیت های مرتبط با خدمت «چک تجارت»
- ۱۲۱ ۴-۲-۲-۱۰- فعالیت های مرتبط با خدمت «چک کلر»
- ۱۲۲ ۴-۲-۲-۱۱- فعالیت های مرتبط با خدمت «چک پول»
- ۱۲۲ ۴-۲-۳- مرحله سوم: تعیین زمان تقریبی انجام هر یک از فعالیت ها
- ۱۲۸ ۴-۲-۴- مرحله چهارم: محاسبه ظرفیت نظری و عملی
- ۱۳۱ ۴-۲-۵- مرحله پنجم: تعریف منابع و هزینه های نمونه ی مورد بررسی
- ۱۳۴ ۴-۲-۶- مرحله ششم: محاسبه نرخ هزینه ظرفیت اولیه
- ۱۳۴ ۴-۲-۷- مرحله هفتم: تعداد تکرار فعالیت ها
- ۱۴۱ ۴-۲-۸- مرحله هشتم- تشکیل معادلات زمانی برای هر فعالیت اصلی و هر خدمت

- ۱۴۲ ۴-۲-۸-۱- معادلات زمانی فعالیت های اصلی
- ۴-۲-۸-۱-۱- معادله زمانی مربوط به فعالیت اصلی « انجام تراکنش های الکترونیکی مالی و غیر مالی»
- ۱۴۲ ۴-۲-۸-۱-۲- معادله زمانی مربوط به فعالیت اصلی «کنترل و رفع مغایرتهای تراکنش های الکترونیکی مالی و غیر مالی»
- ۱۴۳ ۴-۲-۸-۱-۳- معادله زمانی فعالیت اصلی « انجام امور حوالجات بین بانکی»
- ۱۴۵ ۴-۲-۸-۱-۴- معادله زمانی مربوط به فعالیت اصلی انجام امور چک های بانکی و بروات ریالی
- ۴-۲-۸-۱-۵- معادله زمانی مربوط به فعالیت اصلی انجام امور سیستم های تلفن بانک و موبایل بانک
- ۱۴۹ ۴-۲-۸-۲- معادلات زمانی مربوط به خدمات بانکی
- ۱۵۰ ۴-۲-۸-۱-۲- معادله زمانی مربوط به خدمت موبایل بانک
- ۱۵۱ ۴-۲-۸-۲-۲- معادله زمانی مربوط به خدمت تلفن بانک
- ۱۵۲ ۴-۲-۸-۳-۲- معادله زمانی مربوط به خدمت تجارت کارت
- ۱۵۲ ۴-۲-۸-۴-۲- معادله زمانی مربوط به خدمت شتاب
- ۱۵۴ ۴-۲-۸-۵-۲- معادله زمانی مربوط به خدمت چک رمزدار
- ۱۵۵ ۴-۲-۸-۶-۲- معادله زمانی مربوط به خدمت حواله بین بانکی
- ۱۵۶ ۴-۲-۸-۷-۲- معادله زمانی مربوط به خدمت بروات
- ۱۵۶ ۴-۲-۸-۸-۲- معادله زمانی مربوط به خدمت چک سحر
- ۱۵۷ ۴-۲-۸-۹-۲- معادله زمانی مربوط به خدمت چک تجارت
- ۱۵۸ ۴-۲-۸-۱۰-۲- معادله زمانی مربوط به خدمت چک کلر
- ۱۵۸ ۴-۲-۸-۱۱-۲- معادله زمانی خدمت چک پول
- ۱۵۹ ۴-۲-۸-۳- محاسبه ظرفیت بلا استفاده
- ۱۵۹ ۴-۲-۸-۴- نرخ هزینه ظرفیت اصلاحی
- ۱۶۰ ۴-۲-۹-۹- مرحله نهم- محاسبه قیمت تمام شده هر خدمت
- ۱۶۰ ۴-۲-۹-۱- قیمت تمام شده مربوط به فعالیت های اصلی بخش خدمات بانکی

۱۶۱	۲-۹-۲-۴ - قیمت تمام شده خدمات بخش خدمات بانکی
۱۶۳	فصل پنجم
۱۶۴	مقدمه
۱۶۴	۱-۵ نتایج حاصل از تحقیق
۱۶۶	۲-۵ پیشنهادات تحقیق:
۱۶۷	۳-۵ محدودیت های تحقیق:
۱۶۷	۴-۵ پیشنهاد برای تحقیقات آتی
۱۶۹	منابع و مآخذ
۱۷۶	پیوست ها
۱۷۷	پرسش نامه ۱
۱۸۶	پرسش نامه ۲

فهرست شکل ها

- شکل ۱-۲ مثلث بقا (اسحاقی, ۱۳۸۷, ص. ۲۳)..... ۱۸
- شکل ۲-۲ اجزای کلی سیستم هزینه یابی بر مبنای فعالیت (نمازی, ۱۳۷۸)..... ۳۵
- شکل ۳-۲ محاسبه هزینه فعالیت ها در روش TDABC (Szychta, ۲۰۱۰)..... ۵۸
- شکل ۴-۲ مدل ABC..... ۷۱

فهرست جداول

- جدول ۱-۲ طبقه بندی انواع هزینه یابی (تدریس حسنی & رحیمی پور, ۱۳۹۰, ص. ۳۴)..... ۲۰
- جدول ۲-۲ مراحل اجرایی هزینه یابی هدف (پناهیان & صفا, ۱۳۸۷)..... ۲۸
- جدول ۳-۲ مقایسه هزینه یابی سنتی و سیستم ABC (نمازی, ۱۳۷۸)..... ۴۲
- جدول ۴-۲ فعالیت های انبار داری شرکت الف..... ۵۹
- جدول ۵-۲ محاسبه هزینه فعالیت های انبارداری شرکت الف با روش TDABC..... ۵۹
- جدول ۶-۲ مقایسه روش ABC و TDABC (Dejnega, ۲۰۱۱, p. ۱۰)..... ۶۵
- جدول ۷-۲ ترکیب سهامداران بانک تجارت (۱۳۸۹/۱۲/۲۹)..... ۹۲
- جدول ۱-۴ فعالیت های اصلی بخش خدمات بانکی..... ۱۰۶
- جدول ۲-۴ فعالیت های مرتبط با فعالیت اصلی «انجام تراکنشات الکترونیکی مالی و غیر مالی»..... ۱۰۷
- جدول ۳-۴ فعالیت های مرتبط با فعالیت اصلی کنترل و رفع مغایرت های تراکنش های الکترونیکی مالی و غیر مالی..... ۱۰۹
- جدول ۴-۴ فعالیت های مرتبط با فعالیت اصلی «انجام امور حوالات بین بانکی»..... ۱۱۰
- جدول ۵-۴ فعالیت های مرتبط با فعالیت اصلی «انجام امور چک های بانکی و بروات ریالی»..... ۱۱۲
- جدول ۶-۴ فعالیت های مرتبط با فعالیت اصلی «انجام امور سیستم های تلفن بانک و موبایل بانک»..... ۱۱۳
- جدول ۷-۴ خدمات بانکی..... ۱۱۵
- جدول ۸-۴ فعالیت های مربوط به خدمت موبایل بانک..... ۱۱۶
- جدول ۹-۴ فعالیت های مرتبط با خدمت تلفن بانک..... ۱۱۷
- جدول ۱۰-۴ فعالیت های مرتبط با خدمت «تجارت کارت»..... ۱۱۷
- جدول ۱۱-۴ فعالیت های مرتبط با خدمت «شتاب»..... ۱۱۹
- جدول ۱۲-۴ فعالیت های مرتبط با خدمت «چک رمزدار»..... ۱۱۹
- جدول ۱۳-۴ فعالیت های مرتبط با خدمت «حوالات»..... ۱۲۰
- جدول ۱۴-۴ فعالیت های مرتبط با خدمت «بروات»..... ۱۲۰
- جدول ۱۵-۴ فعالیت های مرتبط با خدمت «چک سحر»..... ۱۲۱
- جدول ۱۶-۴ فعالیت های مرتبط با خدمت «چک تجارت»..... ۱۲۱
- جدول ۱۷-۴ فعالیت های مرتبط با خدمت «چک کلر»..... ۱۲۱
- جدول ۱۸-۴ فعالیت های مرتبط با خدمت «چک پول»..... ۱۲۲

- جدول ۴-۱۹ زمان انجام فعالیت ها ۱۲۸
- جدول ۴-۲۰ درصد زمانی کارمندان مشغول در بخش خدمات بانکی ۱۲۹
- جدول ۴-۲۱ ظرفیت نظری هر کارمند تمام وقت ۱۲۹
- جدول ۴-۲۲ ظرفیت عملی به ازای هر کارمند تمام وقت ۱۳۰
- جدول ۴-۲۳ ظرفیت عملی کل بخش ۱۳۱
- جدول ۴-۲۴ هزینه های بخش خدمات بانکی ۱۳۳
- جدول ۴-۲۵ تعداد تکرار فعالیت ها در طول یک ماه و یک سال ۱۴۱
- جدول ۴-۲۶ معادله زمانی مربوط به فعالیت اصلی «انجام تراکنش های الکترونیکی مالی و غیر مالی» ۱۴۲
- جدول ۴-۲۷ معادله زمانی مربوط به فعالیت اصلی «کنترل و رفع مغایرتهای تراکنش های الکترونیکی مالی و غیر مالی» ۱۴۵
- جدول ۴-۲۸ معادله زمانی فعالیت اصلی «انجام امور حوالات بین بانکی» ۱۴۶
- جدول ۴-۲۹ معادله زمانی مربوط به فعالیت اصلی انجام امور چک های بانکی و بروات ریالی ۱۴۹
- جدول ۴-۳۰ معادله زمانی مربوط به فعالیت اصلی انجام امور سیستم های تلفن بانک و موبایل بانک ۱۵۰
- جدول ۴-۳۱ معادله زمانی مربوط به خدمت موبایل بانک ۱۵۱
- جدول ۴-۳۲ معادله زمانی مربوط به خدمت تلفن بانک ۱۵۱
- جدول ۴-۳۳ معادله زمانی مربوط به خدمت تجارت کارت ۱۵۲
- جدول ۴-۳۴ معادله زمانی مربوط به خدمت شتاب ۱۵۴
- جدول ۴-۳۵ معادله زمانی مربوط به خدمت چک رمزار ۱۵۵
- جدول ۴-۳۶ معادله زمانی مربوط به خدمت حواله بین بانکی ۱۵۵
- جدول ۴-۳۷ معادله زمانی مربوط به خدمت بروات ۱۵۶
- جدول ۴-۳۸ معادله زمانی مربوط به خدمت چک سحر ۱۵۷
- جدول ۴-۳۹ معادله زمانی مربوط به خدمت چک تجارت ۱۵۷
- جدول ۴-۴۰ معادله زمانی مربوط به خدمت چک کلر ۱۵۸
- جدول ۴-۴۱ معادله زمانی خدمت چک پول ۱۵۹
- جدول ۴-۴۲ قیمت تمام شده مربوط به فعالیت های اصلی بخش خدمات بانکی ۱۶۱
- جدول ۴-۴۳ قیمت تمام شده خدمات بخش خدمات بانکی ۱۶۲

فصل اول

کلیات طرح

مقدمه

هزینه همواره بخش مهمی از فرایند تولید می باشد، و اجرای پروژه ها و یا تولید محصول بدون کنترل این عامل امکان پذیر نیست. در واقع، اطلاعات هزینه ای و بهای تمام شده فراهم شده توسط سیستم های اطلاعاتی حسابداری، به عنوان ابزاری برای برنامه ریزی، کنترل و ارزیابی عملکرد توسط مدیران می باشد. این سیستم ها زمانی می توانند به مدیریت در انجام وظایف محوله یاری رسانند که اطلاعات هزینه ای صحیح و قابل اتکا در اختیار مدیران قرار دهند. بنابراین مدیران در انتخاب سیستم های هزینه یابی به منظور محاسبه بهای تمام شده محصولات و خدمات باید توجه خاصی داشته باشند. لذا دسترسی به اطلاعات صحیح هزینه ها یکی از دغدغه های مدیران است.

در این تحقیق سعی داریم یک روش نوین هزینه یابی را در یک سازمان خدماتی (بانک تجاری) اجرا کنیم. روش مورد استفاده برای انجام تحقیق، روش «هزینه یابی بر مبنای فعالیت زمان گرا»¹ (TDABC) است. این روش در سال ۲۰۰۴ توسط دو نویسنده آمریکایی معرفی گردیده است و ابداع کنندگان آن ادعا می کنند که کارایی بیشتری نسبت به شیوه های دیگر هزینه یابی داراست و در واقع نمونه اصلاح شده روش هزینه یابی بر مبنای فعالیت (ABC) است.

در این فصل سعی بر آن است تا تعریف مناسبی از مسئله اصلی تحقیق، اهمیت موضوع و اهداف تحقیق، ارائه شود.

¹ Time Driven Activity Based Costing

۱-۱ تعریف مسئله

وقوع رویدادهایی نظیر توسعه رقابت جهانی، پیشرفت فن آوری اطلاعات و ارتباطات و دسترسی به سیستم های اطلاعاتی طی چند دهه اخیر و همچنین تلاش واحدهای اقتصادی در جهت احراز رتبه جهانی و ورود به بازارهای بین المللی، دارا بودن نگرش هایی چون توجه به خشنودی پایدار مشتریان، بهبود مستمر فعالیت ها، استقرار نظام کیفیت فراگیر، تولید بهنگام و مدیریت بر مبنای فعالیت ها را اجتناب ناپذیر نموده است. آنچه مسلم است موفقیت و تداوم فعالیت در محیط رقابتی جدید، مستلزم استفاده از روش های نوینی است که یک کسب و کار را در رده های جهانی قرار می دهد. صنعت بانکداری نیز از این مقوله مستثنی نیست.

یکی از ابزارهای رقابتی، کنترل هزینه ها است. کنترل هزینه ها می تواند رمز پیروزی یک واحد تولیدی یا خدماتی باشد. در این میان اطلاع دقیق از میزان هزینه ها و قیمت تمام شده هر محصول یا خدمت، می تواند کمک شایانی به امر قیمت گذاری محصولات و خدمات، ارزیابی عملکرد کارکنان و بخش های مختلف سازمان، میزان سودآوری و... کند. در مورد مؤسسات خدماتی که میزان هزینه های مستقیم آن ها نسبت به هزینه های غیرمستقیم و سربار آن ها، رقم بسیار کمتری را داراست، محاسبه دقیق قیمت تمام شده هر خدمت از اهمیت بالایی برخوردار است. پس برای هر سازمان اعم از خدماتی یا تولیدی، مهم است که بداند هر محصول تولیدی یا هر خدمت ارائه شده، چه میزان هزینه ای برای سازمان به بار آورده است.

در این تحقیق سعی شده است که در یک مقیاس کوچک، یک روش برای تعیین قیمت تمام شده خدمات ارائه شود و تعیین شود که هر خدمت چه هزینه هایی داشته و از چه منابعی استفاده نموده است؟

۲-۱ بیان اهمیت و ضرورت انجام تحقیق

اهمیت بحث هزینه یابی و محاسبه قیمت تمام شده را می توان در موارد زیر خلاصه کرد: